

GŁOS POLEK

POLISH WOMEN'S ALLIANCE OF AMERICA

SPRING NO.1 MMXVIII

WESOŁYCH ŚWIĄT
WIELKANOCNYCH!

HAPPY EASTER!

THE POLISH WOMEN'S VOICE – A PUBLICATION OF POLISH WOMEN'S ALLIANCE OF AMERICA
AND FIRST CATHOLIC SLOVAK LADIES ASSOCIATION

About Us and Our Newsletter

GŁOS POLEK / THE POLISH WOMEN'S VOICE

ISSN 0199-0462

Published four times a year by
POLISH WOMEN'S ALLIANCE OF AMERICA AND
FIRST CATHOLIC SLOVAK LADIES ASSOCIATION
English editor: Mary Mirecki-Piergies
Polish editor and graphic designer: Lidia Rozmus
PRINTED BY TRIANGLE PRESS IN HARRISBURG, PA

Postmaster: Send address changes to
First Catholic Slovak Ladies Association
24950 Chagrin Boulevard, Cleveland, OH 44122

FCSLA BOARD OF DIRECTORS

CHAPLAIN:

Very Reverend Monsignor Peter M. Polando,
Cathedral of Saint Columba, 159 W. Rayen Ave.,
Youngstown, OH 44503. Residence: (330) 744-5233.
Email: ppolando@youngstowndiocese.org.

PRESIDENT:

Cynthia M. Maleski, Esq., 24950 Chagrin Boulevard,
Beachwood, OH 44122. (800) 464-4642.
Email: Cynthia@fcscla.com.

NATIONAL DIRECTORS:

Jeanette E. Palanca, 304 W. Exchange Street,
Crete, IL 60417. Residence: (847) 770-3508. Email:
jeanetteeve@outlook.com.

Sue Ann M. Seich, 1433 Saxony Circle, NW, Canton,
OH 44708. (330) 478-2949. Email: sams330@aol.com.
Lawrence M. Golofski, 1114 Surrey Lane, Vandergrift,
PA 15690. Residence: (412) 915-9035. Email:
LarryG.FCSLA@gmail.com.

Joann Skvarek Banvich, Whiting, IN 46394. Residence:
(219) 322-8785. Email: btvendo@gmail.com.

NATIONAL TRUSTEES:

Virginia A. Holmes, 1625 Vermont Avenue, White
Oak, PA 15131. Residence: (412) 672-1565. Email:
Holmes7732@aol.com.

Barbara Novotny Waller, 413 Oley Street, Reading,
PA 19601. Residence: (610) 372-5750. Email:
bnwaller@comcast.net.

NATIONAL AUDITORS:

Barbara A. Sekerak, 6312 Elmdale Road,
Brook Park, OH 44142. (216) 676-9332. Email:
bas7535@gmail.com.

Dennis L. Povondra, 102 South Janda Avenue,
Tabor, SD 57063. Residence: (605) 463-2571.
Email: povondra@hcinet.net.

Dorothy L. Urbanowicz, 27 Crescent Drive,
Monessen, PA 15062. Residence: (724) 684-8243.
Email: doty8613@gmail.com.

COURT OF APPEALS:

Anne M. Sedlock
Ronald Sestak
Judith A. Fedor
Cynthia Oresik
Bernadette J. Demechko

PWA ACTING DISTRICT PRESIDENTS

District I – Illinois & Florida

Lidia Z. Filus, 325 South Chester,
Park Ridge, IL 60068

District II – Western Pennsylvania

Maryann Watterson, 714 Flint Street,
Allison, PA 15101

District III – Indiana

Evelyn Lisek, 524 Hidden Oak Drive,
Hobart, IN 46342

District IV – New York & Erie, PA.

District V – Michigan

Mary Ann Nowak, 17397 Millar Rd.,
Clinton Township, MI 48036

District VI – Wisconsin

Diane M. Reeve, 1223 S. 10th St.,
Milwaukee, WI 53204

District VII – Ohio

Grazyna Buczek, 6920 Acres Drive,
Independence, OH 44131

District VIII – Massachusetts

Alvira C. Balut, 272 River Drive,
Hadley, MA 01035

District IX – Connecticut

Sophie Marshall, 650 South Elm Street,
Wallingford, CT 06492

District X – New Jersey, Eastern New York and Philadelphia

Josephine Kuklasinski, 371 Armstrong
Ave., Jersey City, NJ 07305

District XI – Nebraska

Bernadette Vlock, 13586 Cedar St.,
Omaha, NE 68144

District XII – Maryland and Washington, DC

Kathleen Buleza, 638 Kingstone Road,
Baltimore, MD 21220

District XIII – California

Mary Anne Wilk, 10061 Riverside Dr.
#806, Toluca Lake CA, 91602

District XIV – Eastern Pennsylvania

Cheryl A. Hillard, 15 S. Godwin Avenue,
Kingston, PA 18704

IN THIS ISSUE

- Welcome p 3
- From FCSLA p 4
- Fraternal News p 5-7
- PWA Archives Project p 8
- Insurance p 9
- Notable Polish Americans p 10
- News from Poland p 11
- Easter Traditions p 12-13
- Contests p 14
- PWA Book Club p 15
- In Memoriam p 16
- News from Ohio p 17
- Polish Recipes p 18-19
- Polish Section p 20-24

On the Cover

Pussywillows and daffodils
Wax-decorated *pisanki*

*Read about Polish Easter Traditions on
pages 12 and 13.*

GŁOS POLEK DEADLINES

April 15 for May 2018 issue
July 15 for August 2018 issue
Oct 15 for November 2018 issue

*You can read the Easter issue
and other past issues of the
Głos Polek online on our website
at www.pwaa.org*

Visit our websites at
www.pwaa.org or
www.fcscla.com

Contact information below.

GŁOS POLEK Editorial Office

Send articles and photos to editormary@fcscla.com
and/or editorlidia@fcscla.com

FCSLA Home Office

Tel: (800) 464-4642 • Email: info@fcscla.com
Mailing Address: First Catholic Slovak Ladies Association
24950 Chagrin Blvd., Beachwood, OH 44122

Dear Members and Friends

Welcome to the Easter Issue of *Głos Polek*. Spring is just around the corner, bringing with it the promise of new life and new beginnings, which is what Easter symbolizes in the liturgical calendar as well. Easter celebrates the Resurrection of Christ — the central mystery of our faith — the mystery of renewal and rebirth. In this issue you can read about Polish Easter traditions and recipes (on pages 12-13 and 18-19) and thus celebrate this holiday in the same way that so many generations that came before us observed it. Passing on these age-old traditions to our children and grandchildren is one of the most meaningful things that we can do and one of the central missions of PWA — to preserve our culture and traditions for generations to come.

In addition to Easter, we will be celebrating two other important events in the coming months. 2018 is a significant year for two very special anniversaries: the 120th anniversary of the founding of Polish Women's Alliance of America in 1898, as well as the 100th anniversary of the independence of the Polish State. Poland was once again declared a sovereign state in 1918, after the end of World War I. Poland had been partitioned and did not exist as a nation for 123 years, and its new-found freedom in 1918 after the Treaty of Versailles is a significant moment in Polish history. Unfortunately, Poland's independence was short-lived and lasted only 21 years until Nazi Germany invaded Poland in September of 1939. The German occupation was followed in 1945 by the communist domination of Eastern Europe, and it wasn't until 1989 and the fall of the Soviet Union that Poland became a free and independent nation once again.

We wish all of our members and friends a very Happy and Blessed Easter and we look forward to celebrating with you in the coming months both the 120th anniversary of the founding of PWA as well as the 100th anniversary of the restoration of the Polish State.

Faternally yours,

Mary Piergies and Lidia Rozmus
Editors of *Głos Polek*

*Happy Easter
to you and your family
as we celebrate our
Father's greatest sacrifice
through his Son,
Jesus Christ.
Have a blessed Easter.*

**FIRST CATHOLIC
SLOVAK LADIES ASSOCIATION**

BOARD OF DIRECTORS

NATIONAL CHAPLAIN

Very Reverend
Monsignor Peter M. Polando

NATIONAL PRESIDENT

Cynthia M. Maleski

NATIONAL DIRECTORS

Jeanette E. Palanca
Sue Ann M. Seich
Larry M. Golofski
Joann Skvarek Banvich

NATIONAL TRUSTEES

Virginia A. Holmes
Barbara Novotny Waller

NATIONAL AUDITORS

Barbara A. Sekerak
Dennis L. Povondra
Dorothy L. Urbanowicz

Dear Fellow Members,

When you receive this issue of *Głos Polek*, we will be in the middle of the season of Lent and soon entering Holy Week and looking forward to celebrating Easter. As we know, we have inherited many old traditions that we observe during this special time—from the blessing of palms and pussy willows on Palm Sunday, to the coloring of Easter eggs, to the blessing of Easter baskets on Holy Saturday. In my own family, as no doubt in yours, we have practiced these rituals for generations and are happy and proud to pass them on to our children and grandchildren. We anticipate preparing the foods of Pascha bread, decorated eggs, ham, kielbasa, horseradish, the butter lamb, salt, and a variety of homemade cakes to be blessed in church on Easter Saturday for eating and sharing with family on Easter Sunday. These wonderful traditions bind us together as a family and they bind us with our Catholic faith. We are fortunate indeed that our immigrant families brought these customs from Poland, Slovakia, and other Slavic countries to the United States and that they continue to live on in our homes—and in our hearts.

Happy Easter to you and your families!

Cynthia M. Maleski
National President
FCSLA

P.S. Happy Dyngus Day as well!

**First Catholic Slovak
Ladies Association**

Fraternal Update

As of July 1, 2017, PWA was merged into the FCSLA. All PWA members are now members of FCSLA. We welcome you once again to our fraternal family. All PWA files have been transferred to the FCSLA home office in Beachwood, Ohio, and the PWA office in Chicago is now closed.

We would like to thank the dedicated staff at the PWA office for their hard work and assistance during the transition. Thanks to their cooperation and diligence, the transfer of files and information was seamless and we were able to offer PWA members uninterrupted support and service. We truly appreciate the efforts and responsiveness of Antoinette Trela and her team and we look forward to working together with them and with all of you on fraternal activities and joint projects well into the future.

While PWA Groups will continue to function autonomously in planning their fraternal activities, FCSLA will handle all aspects of PWA life insurance and annuity policies going forward. Please visit our website at fscla.com for more info, and please see page 2 of this issue of *Głos Polek* for information about how to contact the FCSLA home office or the *Głos Polek* editorial office. PWA members have received a lot of information by mail in the last few weeks, but below are some important things for you to note. Please feel free to contact us at any time with any questions.

Policy Number

Your PWA policy number will now begin with the prefix “Z” due to duplicate numbers already in our system for existing members.

Group Number

FCSLA uses the word “branch” instead of “group”. Your PWA group/branch number will now begin with the letter “Z” due to duplicate numbers already in our system.

Making Changes to Your Policy

Changes must be made in writing and signed by the certificate owner. Always include your policy number. No changes can be accepted over the phone. Please go to the Contact Us link on our website for the mailing address of FCSLA or see page 2 of this issue of *Głos Polek*.

Beneficiaries

When beneficiaries are not current on your policy, benefits are often paid to the deceased's estate or sent to unclaimed funds, creating obstacles for loved ones. Consider updating your beneficiaries today. Forms can be found on our website or by calling the home office. Please make sure that your beneficiary information and current address are always on file with FCSLA.

Privacy

In order to protect our members and their nonpublic financial information, it is our policy to not sell any list of our members' names or addresses to third parties.

A warm welcome to all PWA members from FCSLA!

UPCOMING PWA EVENTS

Saturday, April 21, 2018
Councils 40 and 44
Present Bal Polonaise

The Bal Polonaise, hosted by PWA Councils 40 and 44 of District XIV, will be held at Our Lady of Mount Carmel Parish Center on William Street in Pittston, PA. Cocktail hour begins at 6 p.m. and the presentation of the Debutantes takes place at 7 p.m., followed by the Polonaise, dinner, and dancing to music provided by Polka Magic. MC is Dr. Christina Lopez, Assistant Professor at Rutgers University Medical School. Donation is \$55. Proceeds to benefit the Scholarship Fund of Councils 40 and 44. RSVP by April 14th. Contact Cheryl Hillard at 570-574-9896 or nike48@aol.com for more info or for reservations. Please join us for a magical evening!

Sunday, April 29, 2018
Council 27 Observes the
120th Anniversary of the
Founding of PWA

The Officers of Council 27 invite all PWA and FCSLA members and friends to attend the celebration of the 120th Anniversary of the Founding of PWA at Loyola University's North Shore Campus in Chicago, Illinois. Mass at 10:30 a.m. at Madonna Della Strada Chapel on campus, followed by Luncheon at Klarchek Information Commons, Fourth Floor, 1032 W. Sheridan Road, Chicago, IL. Reception with Open Bar at 11:30 a.m., Program and Luncheon at 12:30 p.m. Donation \$60. Free parking on campus. Proceeds to benefit the PWA Archives Preservation Project at WLA/Loyola. RSVP by April 20th, by calling Co-Chair Antoinette Trela at 847-323-1005 or by visiting www.pwaa.org and downloading the flyer, reservation form, and campus map.

TWO IMPORTANT ANNIVERSARIES

- **May 22, 1898 - PWA Founders' Day**
- **November 11, 1918 - Restoration of Poland's Independence**

2018 marks not only the 120th anniversary of the founding of PWA on May 22, 1898, it also marks the 100th anniversary of the restoration of Poland's sovereignty, on November 11, 2018. On that date in 1918, Poland regained independence after 123 years of partition by the Russian, German, and Austro-Hungarian empires. In December of 2017, the Polish Sejm passed a Resolution that pays tribute to the generations of Poles fighting for the dream of a free Poland and working to preserve the "spiritual and material substance of the nation." Among the "Fathers of Independence" mentioned in the Resolution is Ignacy Paderewski, cherished in the United States for his piano virtuosity and for his activities to promote the idea of an independent Poland. He is widely credited for his role in U.S. President Woodrow Wilson receiving the Nobel Peace Prize. Wilson included the creation of a Polish sovereign state as one of the prerequisite peace conditions for ending World War I. Presented to the U.S. Congress on January 8, 1918, as point XIII of his famous "Fourteen Points," this declaration remains the most remembered contribution of the United States to the rebirth of an independent Poland. 2018 has been declared a year of celebrations in Poland and around the world that will mark this important anniversary.

FRATERNAL ACTIVITIES CALENDAR

March 30 – Contest Deadline: Word Search entries due – See page 14 of this issue of *Głos Polek* for Contest details. Open to members of all ages.

May 5 – Join Hands Day – National Fraternals' Volunteer Day

May 13 – Mother's Day

May 22 – PWA Founders' Day

July 26 – St. Anne's Day (Patroness of FCSLA)

August 3 – Contest Deadline: Art Contest entries due – Details in next issue of *Głos Polek*

August 26 – Our Lady of Czestochowa Day (Patroness of PWA)

September 7 – Contest Deadline: Photo Contest entries due - Details in next issue of *Głos Polek*

PWA members are invited to take part in all FCSLA Contests in 2018 and to win prizes. Please see the Word Search Puzzle on page 14 of this issue of *Głos Polek*, which is open to members of all ages. For questions about this and upcoming Contests, please contact Kelly Shedlock, Fraternal and Youth Director, at kelly@fcsla.com.

FCSLA Christmas Party in Illinois

On December 2, 2017, FCSLA Illinois celebrated its annual Christmas Party. PWA members were happy to join their fellow FCSLA members at the event in the traditional observance of our beautiful Christmas traditions. In photo, FCSLA President Cynthia Milewski with PWA members Czeslawa Kolak, Jim Kolak, Teresa Makowski, Ryszard Makowski, Halina Malinowski, Barbara Ciepiela, Dorothy Polus, and Evelyn Lisek, and others. We look forward to many more joint celebrations in the year ahead. Happy New Year to all!

Council 27 Meeting

Chicago, IL — PWA Council 27 held its annual meeting on Friday March 2, 2018. Officers elected were Bo Padowski, President; Halina Bielowicz, Vice President; and Antoinette Trela, Treasurer. Plans for the coming year were discussed and these include the celebration of the 120th Anniversary of the Founding of PWA on Sunday, April 29th, at Loyola University North Shore Campus (see page 5 for details), as well as the annual Patron's Day observance to be held in August. Details will be published in the next issue of *Głos Polek*. All District I members are invited to attend both events. Council 27 is also working on a documentary film about the history of the PWA to be completed in June.

Skłodowska Curie Polish School Christmas Pageant

Chicago, IL—The children of Marie Skłodowska Curie School, District I, Chicago, held their annual Christmas Pageant in December of 2017. The children sang carols and represented the characters of the traditional Polish Nativity Play, Jasełka. The school was founded in 2000 under the aegis of District I, and has educated hundreds of children, teaching them the Polish language, culture, and traditions. We wish them continued success in 2018!

Paderewski Polish School Christmas Party

Cleveland, OH — The Paderewski Polish Language School recently held its annual Christmas Party at the Polish-American Cultural Center, and, as always, it was well-attended and a huge success. Children, parents, teachers, and supporters came together to celebrate our beautiful Polish traditions, to sing Polish kolędy, and to spend some time with sw. Mikolaj. The school community looks forward to a new year filled with new educational and cultural experiences and it thanks all of its supporters for coming to our events and lending a helping hand. See page 17 for photos.

Council 40 Celebrates Christmas

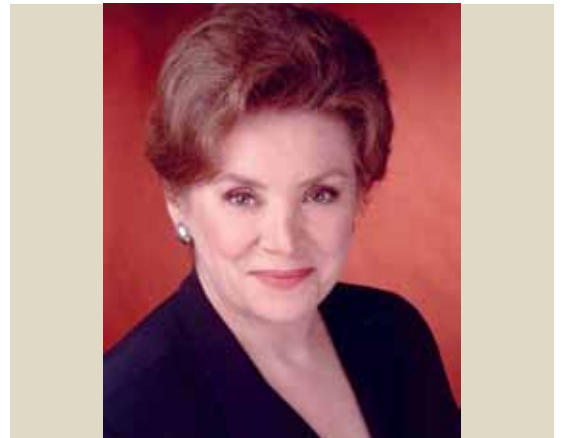
Polish Women's Alliance of America, Council 40, recently held its Holiday Party at Gus Genetti Hotel and Conference Center in Wilkes-Barre, PA. The group enjoyed a fine luncheon followed by the singing of traditional Polish and English Christmas carols and a holiday gift exchange. The guests who attended are, in the front row from left: Caitlin Trainor; Helen Georgetti; Florence Prociak; Bernardine Borinski, Council 40 Treasurer; Cheryl Hillard, District XIV President; Bernardine Regis, Council 40 President; Vanessa Rickey; and Ann Marie Durako. In back row: Mary Alice Trainor; Mary Lou Hines; Bernardine Vojtko; Cathy Lanyon; Jean Scupski; Arlene Skrzysowski; Joann Jones, Council 40 Financial Secretary; Marilyn Mazzarella, Council 40 Secretary; Mary Anne Fedor; Felicia Perlick; Ann Marie Lahnemann; and Marissa Durako.

Council 40 Christmas Party for Children

Polish Women's Alliance of America, Council 40, Wilkes-Barre, PA, recently held its annual Children's Christmas Party at Happy Pizza, Plymouth. Shown above are the participants with Santa Claus who presented each attendee with a Christmas present. The children also received bags of cookies and candy. Prior to Santa's visit, each child made a Christmas frame ornament under the direction of Cheryl Hillard, District President, and they enjoyed a pizza party and a Christmas Carol sing-a-long with their families. In photo, in the front row from left: Riley Wojciechowski, Bruce Knowles, Mackenzie Knowles, and Brentley Nicholls on Santa's lap, Camilla Nicholson, and Lilianna Nicholson. Second row: Christian Wojciechowski holding Zoey Pilecki, Dylan Cassetori, Matthew Maciejczyk, Abigail Zaleppa, Caitlin Rose Trainor, Christopher Maciejczyk, and Serenity Lostrick. Back row: Hunter Lacomis, Marissa Lacomis, Lindsey Lacomis, Marissa Durako, Matthew Prociak, Allison Sanjuanelo holding Alejandra Sanjuanelo, and Rebecca Prociak.

Group 816 Member Honored with Heritage Award

Lucyna Migala, President of PWA Group 816, was awarded the Community Service Award by The Council of Educators in Polonia in November 2017, celebrating Polish American Heritage Month. Ms. Migala is a significant figure nationally as a journalist, ethnic radio programmer, and cofounder and artistic director of the fabulous Chicago-based Lira Ensemble (many of whom are PWA members). Her contributions to the propagation of Polish culture, dance, and music — classical, contemporary, and folk — are exemplary and invaluable in their impact on the American public. The award event was held at Northeastern Illinois University in Chicago, with PWA District I Illinois President and Professor at NEIU Lidia Z. Filus presiding. Warm congratulations to all involved. Brava, Lucyna!

In Memoriam Richard A. Maleski

Heartfelt condolences from all PWA members are extended to FCSLA National President Cynthia Maleski and her family on the death of her father, Richard A. Maleski, on March 2, 2018, in Natrona Heights, PA. He was 90 years old. He had served in the US Navy during World War II, and worked for many years for Ludlum Steel. Rich cherished his Polish heritage and language, enjoyed reading, and spending time with his family, especially his grandchildren. He is survived by his children, Cynthia (Dr. Andrzej Groch) Maleski Groch, Dr. Richard M. (Lisa) Maleski, Daniel R. (Cathy) Maleski, and four grandchildren. A Funeral Mass took place on March 6th in St. Ladislaus Church in Natrona, followed by a burial with full military honors at Mt. Airy Cemetery. May he rest in peace!

PWA ARCHIVES PRESERVATION PROJECT AT THE WOMEN'S LEADERSHIP ARCHIVES AT LOYOLA UNIVERSITY

Donations received through February 25, 2018

Project Goal	\$34,000.00
Raised to date	\$20,400.00
Additional Donations Needed to Complete	\$13,600.00

SAINTS (over \$3,000-\$10,000)

Matching Funds - Anonymous PWA Family

ANGELS (\$1000 - \$3000)

Polish American Congress Charitable Foundation

PATRONS (\$500 - \$1000)

Mr. & Mrs. J. (Trela) Schoen, PWA Gr. 211 IL

Connie & Jean Trela, PWA Gr. 211 IL

PWA Group 419 - District 4 Buffalo, NY

PWA Council 27 - District 1 IL

Greg & Carla Vassmer

BENEFACTORS (\$100 to \$500)

Barbara Mirecki, PWA Group 693 - D1 IL

PWA Group 211 - D1 IL

Bozena McLees IL

In Memory of J.W. Schoen Jr. IL

PWA Group 752 of Los Angeles, CA - D13

PWA Group 426, Barbara Miller, Pres. - D1 IL

Jane Kurtz & Paul O'Hanlon, PWA Group 579 - D11 NE

PWA Group 689 - D10 NJ

PWA Group 743 - D1 IL, Helen V. Wojcik, President

PWA Group 423 - D1 IL

Regina Jablonski, PWA Group 87 - D7 OH

PWA Group 451 - D5 MI

PWA Group 114 - D1 IL

PWA Council 13 - D1 IL, Barbara Miller, President

PWA District 9 CT - Sophie Marshall, President

PWA Group 185 - District 9 CT

PWA Council 19 - D1 IL

PWA Council 2 - D2 PA

Mrs. Dorothy Polus, Past President PWA District 1

PWA District 3 IN - Evelyn Lisek, President

Bojan Insurance Agency - Bo & Jan Padowski

Cynthia Maleski, National President FCSLA

Split the Pot Raffle Proceeds

FRIENDS (under \$100)

Wladyslawa Mutafchiew, PWA Group 211 - D1 IL

Kathleen Pine, PWA Group 31 - D1 IL

Janina Piotrowski, PWA Group 43 - D1 IL

Work continues on the preservation of the PWA archives that were donated to the Women's Leadership Archives at Loyola University Chicago, starting back in 2006.

We thank all members and friends who have donated to the Project to date, and whose names are listed on this page. *Bóg zapłać!* WLA is looking to raise another \$13,600 in order to complete all phases of the project, and would be grateful for any support you can afford to give.

Please join Council 27 on Sunday, April 29, 2018, at the Loyola University North Shore Campus for the 120th Anniversary of the Founding of the Polish Women's Alliance in 1898. A Mass and Luncheon are planned, as well as an update on the Preservation Project and a Raffle that will raise more funds. See details about this event on page 5 and please be sure to join us for an interesting afternoon.

If you are not able to attend the Anniversary Luncheon, you can mail in a donation to the following address:

Antoinette L. Trela
Chair, PWA Archives Project
1619 E. Greenwood Drive
Mt. Prospect, IL 60056

Please make the check payable to "WLA - Loyola" and please write "PWA Archives Project" in the memo line.

Continued from left column

Margaret Zalewski IL

Katie Dermont IL

Karen Kielar, PWA Group 211 - D1 IL

Barbara Ameen, PWA Group 776 - D8 MA

PWA Council 15 - D10 NJ

Lucy Petkowski, PWA Group 128 - D3 IN

In Memory of Helen R. Fabiszak, Trustee PWA Gr. 763 - D12 MD

In Memory of Catherine Mazon, PWA Gr. 763 - D12 MD

David & Lucille Fabiszak & Family, PWA Gr. 763 - D12 MD

Lidia Rozmus, PWA Group 822 - D1 IL

Irene M. Lestage - Trustee PWA Council 28 - D8 MA

Irene M. Lestage - Vice President PWA Gr. 776 - D8 MA

Louise Golda, President PWA Council 15 - D10 NJ

Mary H. Kornak-Szostek - PWA Group 598 D10 NJ

Eric Hieber - in memory of Malgorzata Hieber PWA Gr. 31

PWA Group 305 - District 3 IN

PWA Group 562 D3 IN E. Lisek, Pres., J. Kesel, Sec'y, C. Lisek, Treas.

Krystyna Kolacek - PWA Group 211 D1 IL

**See address above for mailing in donations,
or go to our website to download a form:
www.pwaa.org**

First Catholic Slovak Ladies Association

of the United States of America
a Fraternal Benefit Society domiciled in Beachwood, OH

FRATERNAL LIFE INSURANCE AND ANNUITIES

GOOD NEWS FOR OUR MEMBERS & FRIENDS!

Effective July 1, 2017 after merging into First Catholic Slovak Ladies Association, we can now offer to our Polish Women's Alliance families and friends life insurance products with very attractive premiums and annuities with very competitive rates.

LIFE INSURANCE PRODUCTS

Single Premium Whole Life - Contract SPWL0412

Life Paid-Up @ 85 - Contract 01-WL-05

10 Pay Life - Contract 01-WL-05

20 Pay Life - Contract 01-WL-05

20 Year Level Term - Contract LT0707

Super Youth Term - Contract 80-SPEP-291

Premiums are calculated using the age of your nearest birthday.

ANNUITY RATES

SILVER ELITE (5 Years) - Contract FPA(5)-0713
2.75% APY*

GOLD ELITE (7 Years) - Contract FPA(7)-0713
3.00% APY*

PLATINUM ELITE (10 Years) - Contract FPA(10)-0415
3.25% APY*

*This rate is in effect 1/1/2018 through 3/31/2018.
The credited rate is reviewed quarterly by the Board of Directors and will never go below the minimum guaranteed rate which for 2018 is:
Silver Elite and Gold Elite - 2%
and Platinum Elite - 2.5%.

To learn more about our products and affordable rates, please contact one of our knowledgeable representatives at:

(800) 464-4642 • info@fcscla.org

Notable Polish Americans

We continue our series focusing on notable Polish Americans as we present to you in this issue a Nobel Prize laureate in physics and an acclaimed surgeon — both representatives of fields in which Poles have made remarkable contributions over the centuries, beginning as early as the 15th century with the astronomer Nicholas Copernicus (Mikołaj Kopernik), and followed by many others in varied areas of scientific endeavor, some of whom were featured in the fall 2017 issue of Głos Polek. Kudos to the two Polish Americans below -- a theoretical physicist and a transplant surgeon. We salute and congratulate both of them on their accomplishments and achievements.

Frank Anthony Wilczek – Theoretical Physicist

Dr. Frank Wilczek is a 2004 Nobel Prize Laureate in Physics—together with David J. Gross and H. David Politzer—for work on theories related to subatomic particles and the forces holding them together, the analytic study of matter.

A third generation Polish-Italian American—Wilczek's Polish grandfather served in Haller's Blue Army in the latter years of WWI—he embraces his heritage wholeheartedly. Wilczek was born in Queens, NY. As a child, puzzles and games intrigued him and he aspired to study mathematics, which he did as a major at the University of Chicago; he then pursued physics at Princeton. Currently, Wilczek is the Herman Feshbach Professor of Physics at the Massachusetts Institute of Technology in Cambridge, MA. The receipt of the Nobel Prize was preceded (and followed) by numerous prestigious awards from universities, institutes, and research foundations around the world. He is a recipient of the McArthur "genius grant" and

in 2012 was honored by the Kościuszko Foundation at their annual gala. A distinguished science writer and also a poet, Wilczek is an admirer of poet William Blake and Italian Renaissance architect Brunelleschi. An unconventional thinker, he leaps from one idea to another, be it string theory or native intelligence of animals or why the world is so beautiful.

Among many posts he holds alongside his academic position, Wilczek is a member of the Scientific Advisory Board for the Future of Life Institute, an organization that works to mitigate existential risks facing humanity, particularly risk from advanced artificial intelligence (AI). In 2014, Wilczek penned a letter, along with fellow theoretical physicist Stephen Hawking, warning that "Success in creating AI would be the biggest event in human history. Unfortunately, it might also be the last, unless we learn how to avoid the risks." He is a Polish American forging boldly into understanding the unknown existence that lies ahead.

Maria Siemionow – Transplant Surgeon

The Polish-born transplant surgeon and scientist, Maria Siemionow emigrated to America armed with a medical degree and a PhD in microsurgery from the Poznań Medical Academy. She was named Director of Plastic Surgery Research and Head of Microsurgical Training in the esteemed Cleveland Clinic's Department of Plastic Surgery in 1995 and served in that capacity until 2013. In 2008, she headed the team that performed the first remarkable near-total face transplant in the U.S. on a female patient who had been shot in the face. It is still a radical and rarely performed surgery; perhaps only 30 a year are undertaken worldwide. In 2014, Siemionow joined the University of Illinois Chicago College of Medicine as a professor of orthopedic surgery, specializing in the fields of nerve regeneration and tissue transplantation. As a reconstructive surgeon, hand surgeon and microsurgeon, she specializes in the field of reconstructive transplantation, such as face and hand transplants.

President of the American Society for Reconstructive Transplantation, Siemionow is a member of the Armed Forces Warrior Restoration Consortium, an academic-industry team focused on developing new treatments for wounded soldiers. She is also a member of the Kościuszko Foundation Collegium of Eminent Scientists of Polish Origin and Ancestry. In 2009, Dr. Siemionow received the Commander's Cross Polonia Restituta award and the Order of Merit of the Republic of Poland.

Possessing an engaging personality, Dr. Siemionow finds teaching most absorbing and gratifying. She asserts that she gets inspiration from the young people she works with. "I feel their youth and innocence in one way, and their thinking that anything is possible," she states. "We are teaching them every day to be modern Leonardo da Vincis."

President of Poland Speaks before the United Nations in New York

On January 18, 2018, United Nations Secretary-General Antonio Guterres met with H.E. Mr. Andrzej Duda, President of the Republic of Poland. The Secretary-General congratulated Poland on officially becoming a non-permanent Member of the UN Security Council. Accompanied by the newly appointed Polish Minister of Foreign Affairs, Jacek Czaputowicz, they discussed challenges to peace and security that are on the Council's agenda as well as climate issues, including a UN climate summit to be hosted by Poland on December 3-14, 2018, in the southern city of Katowice. President Duda addressed the Security Council meeting on non-proliferation of weapons of mass destruction.

New Polish Consulate Opens in Houston, Texas

Joining Polish consulates in the U.S. located in Washington, New York, Chicago, and Los Angeles, the Consulate General of the Republic of Poland in Houston with Consul Zbigniew J. Wojciechowski at the helm, covers the following states: Arkansas, Kansas, Louisiana, Mississippi, New Mexico, Oklahoma, and Texas. Together with Congresswoman Sheila Jackson Lee, former Foreign Minister Witold Waszczykowski inaugurated the activities of the Consulate in December 2017.

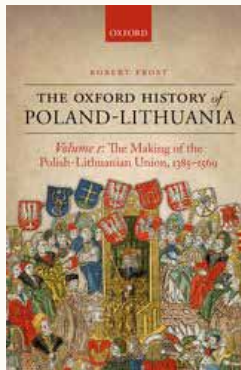
"This new consulate will give much more access to consular services for Poles living in the U.S., in Midwest states," said Minister Waszczykowski at the opening ceremony. "Poland's decision to increase our diplomatic presence in the state of Texas was not accidental," the Minister underscored. "Apart from its basic consular role and services for the large Polish diaspora in the region, the consulate will also have a number of economic, public, and cultural diplomacy tasks, including liaising with U.S. and international businesses and organizations."

Poland Wins Two Medals at the Winter Olympics

Poland won two medals at the Winter Olympics in South Korea, placing it 20th in the medals count by nation. Polish ski jumping star Kamil Stoch, 30, won the men's Large Hill individual event, while Poland took the bronze in the men's ski-jumping team competition. In the last two Winter Olympics, Sochi in 2014 and Vancouver in 2010, Poland earned six medals both times, so this year's Games were a letdown, but Kamil Stoch continues to be a ski-jumping super star, both in Poland and internationally, having won three individual gold medals in his career, plus a number of team medals as well as World Cup championships. Go Kamil! Go Poland's Ski-Jumping Team!

Awards Presented for Best Publications Promoting the History of Poland and Polish Diplomacy

as those honored, help present Polish history in a way that will engage foreign readers.

The winner of the best work in a foreign language was "The Oxford History of Poland-Lithuania. Volume I: The Making of the Polish-Lithuanian Union 1385-1569", which was written by Professor Robert Frost from the University of Aberdeen, Scotland, and published at Oxford University in 2015. Honorable mention was awarded to Professor Patryk Babiracki from the University of Texas-Arlington in the USA, for "Soviet Soft Power in Poland: Culture and Making of Stalin's New Empire, 1943-1957 (The New Cold War History)" published in 2015 by The University of North Carolina Press.

Polish Lenten and Easter Traditions

*Polish Easter traditions are as old and beautiful as Polish Christmas traditions and they require just as much elaborate preparation. These traditions celebrate not only the central mystery of the Catholic faith, the Resurrection of Jesus Christ, they also celebrate the coming of spring and the long-awaited rebirth and renewal of nature after the long, dark months of winter. The Polish name for Easter is **Wielkanoc**, which means Great Night—the night from Holy Saturday to Easter Sunday when the miracle of the Resurrection took place.*

Lent or **Wielki Post** is the six-week period of religious preparation for Easter. Before the fasting that is a part of Lent, everyone enjoys one last week of merrymaking and good food. This is called Fat Week or **Tłusty Tydzień**. It starts on the Thursday before Ash Wednesday, when costume parties are held and millions of the famous jelly doughnuts called **paczki** are baked and consumed. In the United States, **pączki** are eaten on Fat Tuesday, also known as Mardi Gras, but in Poland these delicacies are a part of weeklong celebration leading up to Ash Wednesday.

On Ash Wednesday people go to church for ashes and they also cut pussy willow branches, called **bazie** or **kotki** and place them in water, in the hope that they will bloom by Palm Sunday. The six weeks of Lent, leading to Easter Sunday, are a time of fasting and prayer. Stations of the Cross and **Gorzkie Żale** are two religious traditions observed during Lent. **Gorzkie Żale**, which means Bitter Sorrows, are beautiful hymns or lamentations that are sung on Friday evenings and Sunday

afternoons in Lent. These are ancient chants, retracing the Passion and Crucifixion, and their soulful notes ring out of all churches in cities and villages in Poland during Lent.

Palm Sunday, **Niedziela Palmowa**, begins Holy Week when preparations for Easter can start in earnest. Since palms do not grow in Poland, people take pussy willow branches to church to be blessed by the priest on Palm Sunday, or sprigs of colored straw. The branches and sprigs are then hung in houses, usually tucked behind a holy picture, to bring health and prosperity to the household during the coming year.

Holy Week, **Wielki Tydzień**, includes spiritual and other preparations for Easter. Homes are cleaned, curtains washed, and the baking and cooking begins. In olden times, ham and sausages were made and smoked at home, and bread and other pastries were baked from scratch. The baking tradition continues today and tall airy **babkas**, flat colorful shortbread cakes called **mazurki**, and rich creamy cheesecakes or **serniki** are lovingly prepared. Each housewife wants to have a large selection of homemade pastries to place on her Easter table. Easter eggs, called **pisanki**, are also made during Holy Week.

On Holy Thursday, people go to church for a service that commemorates the Last Supper. The priest washes the feet of twelve parishioners and repeats the actions and words of Jesus Christ, starting the celebration of the Passion that will take place over the next three days. On Holy Friday, after 3 p.m., which is the time that Jesus died on

Polish Lenten and Easter Traditions

the cross, each church sets up a tomb where the Holy Eucharist is placed as well as a statue of Jesus taken down from the cross. Parishioners stand guard at the tomb all night as people come and pray. Many people go from village to village and in the city from church to church to pray at the tombs, called *groby*. No baking is allowed on Holy Friday, but people spend time coloring Easter eggs and preparing baskets to be blessed in church on Holy Saturday.

The most colorful additions to Polish Easter baskets are the Easter eggs, called *pisanki*. There are many different names for Easter eggs in Poland, depending on the method that is used to make them. In addition to the eggs, a Polish Easter basket, *koszyk wielkanocny*, includes sausage or ham, bread, butter, salt, and horseradish. The eggs symbolize life, spring, and the Resurrection. Bread represents Christ, the bread of life. The sausage or ham represent abundance and God's generosity. The horseradish represents the passion of Christ and salt symbolizes prosperity. Butter represents good will and the decorations of green sprigs, pussy willows, or daffodils represent joy. People all over Poland walk with their Easter baskets in hand to church on Holy Saturday—where a priest blesses them with holy water—and then they go straight home to try some of the blessed food, which tastes all the more delicious after weeks of fasting during Lent.

On Sunday morning, a beautifully laid table is prepared and covered with *pisanki*, ham, sausage, cold meats, salads and relishes, including *ćwikła*, made with grated beets and horseradish, bread,

babki, *mazurki*, and other pastries, and, in the center, a lamb, *baranek*, made of butter or sugar, commemorating the resurrected Christ. No smoke was permitted on Easter Sunday so no warm food was served, other than *żurek*, the traditional sour soup that is a must on the Easter menu. Easter Brunch is called *Święconka*, which means blessed food, since many of the items served on Easter Sunday had been blessed in church on Holy Saturday. The Easter Brunch starts with the sharing of a blessed egg—everyone takes a piece of the egg from the head of the household as they exchange best wishes with one another.

On Easter Monday the water consumption in Poland shoots way up and this is due to an ancient custom that is still observed today, in villages and cities alike. It is called *Śmigus Dyngus* or Wet Monday when people sprinkle each other with water on the day after Easter, or, in the case of young people, they don't sprinkle but douse each other with buckets of water. Boys lie in wait to surprise young girls to see who can get whom wet first! In extreme cases, you might even be thrown into a stream of cold water with all your clothes on!

The custom of pouring water is an ancient spring rite of cleansing, purification, and fertility that is practiced all over the world, from Europe to China. In Poland it takes on a religious meaning since, according to legend, Prince Mieszko I, the first king of Poland, was married and baptized on Easter Monday in the year 966 AD. He had the entire nation of Poland christened on his wedding day as well, and Poland has been a deeply religious country ever since, for over one thousand years.

Contests – Word Search

WORD SEARCH : Tomb of the Unknown Soldier and Tomb Guards (3rd U.S. Infantry Regiment)

Words may be found up and down, side to side, diagonally or words may share letters.

G T W E N T Y O N E S T E P S K H R Z D J U T B A K
N T S V L A X C N T W Y Q I O V K V A B E T N R D H
I C Y E H B Y V I S U Y I T H A Q Q Q F H U L D L B
N W O Q N V R N R O N O H D N A E G D E L I V I R P
I W V N W T U A K O R E A N W A R K O F N A Q D W S
A I W L S E I D M A P P L Y H X P L G G M W A E A D
R N K I T T Z N G E A V K B R E D U T Y A D M D L R
T A E I I B A I E G T N A J Q G G O R D P D E R K A
E E L V S A M N E L P I T B U L N F C X N E R A I U
S E I V E V W H T F X Y H A D N P K Y Z R U I U N G
N S J V F S V D L V W U R W A W P S Q C I M C G G B
E M J G L J R K J Z I D I T Y P W J S D P Y A P T M
T E T O F D Y U F B I G I J C E A L K Z M R N F H O
N A D V K Q E O O Z T O I I O Y E K I R A D C O E T
I V Q E D B M L U F N I K L V N M Z A L T P Z R M R
I U K F R U D I T A Y M R G I N T S F S N A W Y A M
M V H X W O A S L Q X T J T K O U H Y Y O S P M T R
J V J P N X N C R H M A N S R A E Y Y T H G I E P C
R A J V Y F E O W E L E K E O O G G G Y T U V O E V
L H I Q U M I I H K S D N F W Q B B Z N N E X H L F
P Z B K E I G G A B Q S F E O T J B E K B N Y T S S
E Y V T J P V X F Y C I K A E L L H N M L S S Y G A
U S E X P B H N D K P S G C T X B O U P Z E U X I R
V R L B R Q S I W G N F L D D N W F A M C Z J Q G G
Y V P I B J L X E T K V J Q M N R E I D L O S Q F M
D K V W K Q E B E J H B N T S A I R U X J X B F G Y

AMERICAN	INTENSE TRAINING	TWENTY ONE STEPS
APPLY (to be a Tomb Guard)	KOREAN WAR (Unknown)	TWENTY FOUR SEVEN (24/7 guarded)
ARLINGTON NATIONAL CEMETERY	PRIVILEGE AND HONOR	UNKNOWN
CONSTANT VIGIL	SENTINEL	US ARMY
EIGHTY YEARS (since 1937)	SENTINELS CREED	WALKING THE MAT
ELITE UNIT	SOLDIER	WHITE MARBLE
GUARDED	THE OLD GUARD	WWI (Unknown)
HONORED	TOMB GUARDS	WWII (Unknown)

Name: _____ Age: _____

Address: _____

City: _____ State: _____ Zip: _____

Branch# _____ Phone# _____

**** Puzzles must be in the home Office Friday, March 30, 2018 ****

***** You must be a FCSLA Member (formerly PWAA) to qualify *** OPEN TO ALL AGES**

****** 100 winners will be randomly drawn from all the entries received ******

MAIL TO: FCSLA Fraternal Director, 24950 Chagrin Blvd., Beachwood, OH 44122

PWA BOOK CLUB

Our spring selection for the PWA Book & Film Club is a book about Pola Negri, a Polish silent-film actress who came to Hollywood in the 1920s and became one of the world's first high-visibility celebrities—a rock star, recognized and adulated, both in Europe and in the US. Below, we present a book about her Hollywood years, as well as a film about her life and career.

POLA NEGRI, THE HOLLYWOOD YEARS **Pola Negri – Her films were silent; she wasn't!**

In the words of critic and film producer Diane MacIntyre, Tony Vilecco's book *Pola Negri, The Hollywood Years*, (2017) is "An engaging, well researched biography of one of the silent screen's most luminous stars."

Born in 1897 as Apolonia Chalupec in present-day Lipno, Poland, Pola

Negri was the first European film star to be invited to Hollywood who achieved worldwide fame and became one of the most popular actresses in American silent film—and one of the first world-renowned celebrities. She had achieved acclaim on the theatre stage in Warsaw by the time she was 17, when she traveled to Berlin to star in silent films. On Charlie Chaplin's recommendation she was invited Hollywood. By 1924 she was a star!

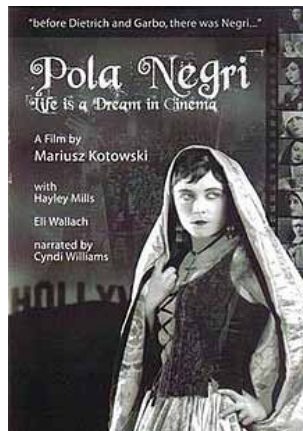
Vilecco's biography vividly traces Negri's career with its tempestuous rivalries and international success, her string of marriages to noblemen and wealthy men. Lavishly illustrated, the book reveals an intriguing glimpse into the life, times, and persona of a "silent" star who lived at full volume during the Golden Era of film.

You can purchase this book at Amazon.com. Please send reviews and comments to the *Głos Polek* editors at the email addresses below and we will post them on our website. Join the discussion about this amazing Polish woman and international star!

Send emails to: editormary@fcsla.com and/or editorlidia@fcsla.com

Before Marlene Dietrich and Greta Garbo, there was Pola Negri

Life is a Dream in Cinema: Pola Negri, (2006)
Mariusz Kotowski, Director

Enjoy this film about Pola Negri, the silent and early talkie film actress who was:

Born in Poland, "made" in Germany, stolen by Hollywood. A celebrity in America, an artist in Europe. Lover to Rudolph Valentino, Charlie Chaplin, and Rod La Roque; wife to a count and a prince. A "vamp" by reputation, a tragedienne in practice, but a stunningly gifted actress.

The film, *Life is a Dream*, is a feature-length biographical documentary by Polish-American director Mariusz Kotowski. Released in 2006, the film chronicles the life of the Polish silent film actress Pola Negri, as told by those who knew her, acted with her, and those who have studied her life and films.

For more news on Pola Negri, check out the website: www.polanegri.com

STYKA PORTRAIT

Negri was famously immortalized in a painting (ca. 1922) by artist Tadeusz Styka (Poland, 1889–1954), which is in the permanent collection of The National Museum in Warsaw. A reproduction of the portrait is beautifully featured on a box of assorted chocolate pralines produced by Manrasta of Italy and available online and in Polish delicatessens in America.

*We note with sadness the passing of the following PWA members.
May they rest in peace. (Deaths between September 1 and December 31, 2017)*

Gr. No.	Member	City/State
Z009	MAJEWSKI, AGNES	MANCHESTER, CT
Z031	BORYS, WANDA	WILMETTE, IL
Z031	ESTES, CHRISTINE A	GRIFFITH, IN
Z031	WIENCEK, TERRY	STALLINGS, NC
Z043	KAY, JANET M	MADISON, NJ
Z043	MICHNO, JEANNE J	BAYFIELD, WI
Z043	WITZKOWSKI, JEANETTE	ANACORTES, WA
Z060	KRASOWSKI, RICHARD T	OLMSTED TWP, OH
Z060	SUNYAK, FELICIA A	CLEVELAND, OH
Z087	JABLONSKI, HENRY W	SEVEN HILLS, OH
Z105	NOWALIS RSM, SUSAN	DALLAS, PA
Z126	FICHT, CHRISTINE G	CHICAGO, IL
Z126	KARNES, ELEANOR	FLINT, MI
Z126	NESTMANN, RAYMOND	PALATINE, IL
Z128	SAPYTA, JULIA	BOYNTON BEACH, FL
Z132	CASTILLO, RAYMOND	MERRILLVILLE, IN
Z132	DABROWA, MARIA	SCHERERVILLE, IN
Z132	KRZYSTON, EDWARD A	DEMOTTE, IN
Z132	LUSTER, CECILIA M	LOS ANGELES, CA
Z132	RAJCHERT, MARIA	EAST CHICAGO, IN
Z141	KELLY, JAMES R	HOLYOKE, MA
Z141	LUNNEY, PATRICK W	SOUTH HADLEY, MA
Z141	SONDEJ, HELEN F	LEE, MA
Z155	BUKOWSKI, VINCENTA	NAPLES, FL
Z155	MAJDER, ALICE	RHINELANDER, WI
Z155	TYLUTKI, ALICE A	CHICAGO, IL
Z189	DRENT, ROSE M	MILWAUKEE, WI
Z211	BRYLINKE, DAN E	ZION, IL
Z221	AVON, DEBORA L	GLENSHAW, PA
Z221	CZERNIEWSKI, DOLORES	PITTSBURGH, PA
Z221	DERZY, VERONICA	NEW CASTLE, PA
Z221	FISCHER, RUTH C	PITTSBURGH, PA
Z221	GLADYS, ALICE	PITTSBURGH, PA
Z221	KOVALCHICK, JOSEPHINE	UNIONTOWN, PA
Z221	MORASKY, GENEVIEVE A	NEW CASTLE, PA
Z221	ROSE, CONSTANCE	PITTSBURGH, PA
Z221	SCHMITT, VICTORIA	PITTSBURGH, PA
Z221	WALAT, WANDA	SPRING, TX
Z221	WIERZBOWSKI, THOMAS H	COLRAIN, MA
Z226	MACHUTA, MARYA	WESTERVILLE, OH
Z275	WZOREK, TADEUSZ M	OMAHA, NE
Z277	KOLASINSKI, HELEN G	ZEPHYRHILLS, FL
Z287	HOLLIS, KRISTIN A	TEWKSBURY, MA
Z287	SEARS, BARBARA A	EAST DENNIS, MA
Z288	SPATZ, LEONA E	LARKSVILLE, PA
Z305	DUNBAR, VERONICA	LAKE FOREST, CA
Z326	KAMINSKA, HELENA	SCRANTON, PA
Z326	RAFALKO, TERESA	ELMHURST TWP, PA
Z348	ALBOSTA, HELEN R	ASHLEY, PA
Z348	KARBOSKI, JOAN S	ASHLEY, PA
Z348	SIEDLARZ, JOHN A	MARLTON, NJ
Z348	STASKIEWICZ, AMY	SHENANDOAH, PA
Z417	STRACK, JORDAN G	EGG HARBOR CITY, NJ
Z419	SCIUPIDER, IRENA	DEPEW, NY
Z419	SKALSKI, ALICE	BUFFALO, NY
Z419	STACHOWIAK, DOROTHEA	HAMBURGNY
Z422	ABERT, RITA A	WEST SPRINGFIELD, MA
Z422	MADEJ, KAROLINE	ENFIELD, CT
Z422	MURAWSKI, CHARLOTTE	CHICOPEE, MA
Z423	GOELZ, WANDA F	LAKEWOOD, IL
Z439	MROZEK, PAUL J	WYANDOTTE, MI
Z440	PANEK, ANNA A	CHICAGO, IL

Gr. No.	Member	City/State
Z440	SERAFIN, OLGA	NILES, IL
Z440	SKONY, SUSAN	DES PLAINES, IL
Z450	CRAIG, THERESA	LARKSVILLE, PA
Z450	RYAN, IRENA	LEXINGTON, KY
Z451	GLODEK, CASIMIR J	WATERFORD, MI
Z451	MASSERANG, FLORENCE S	WESTLAND, MI
Z451	POLAK, MARY	MEBANE, NC
Z451	SOCHACKI, OLGA	CANTON, MI
Z469	FILL, IRENE	SHARPSVILLE, PA
Z469	KOLAKOWSKA, JEAN	SHARON, PA
Z469	KOLAKOWSKA, ZOFIA	SHARON, PA
Z469	PYTLARZ, DOROTHY H	ERIE, PA
Z469	STEBICK, LILLIAN	OLEAN, NY
Z470	FUDALA, EMILIA	BINGHAMTON, NY
Z470	STYS, GLADYS A	WHITESBORO, NY
Z480	DERWIN, ANDREW M	MARCO ISLAND, FL
Z480	WINIGER, LEONA	HAWTHORN WOODS, IL
Z488	HOKULA, ALICE	COMMERCE TWP, MI
Z488	LINKOWSKI, IRENE A	BAY CITY, MI
Z499	KOSEWICZ, MAE T	WEST LEBANON, NH
Z499	LOJKO, ELIZABETH	HAYDENVILLE, MA
Z525	GELOV, LORETTA	BARTLETT, IL
Z579	CIUREJ, EDWARD L	WESTMINSTER, CO
Z598	CANTRELL, JANINA	ATLANTA, GA
Z598	CASSIDY, LOUISE T	ELIZABETH, NJ
Z598	ESCANDON, JEANETTE	COLONIA, NJ
Z598	KITA, ELEANORE	BAYONNE, NJ
Z598	RAFALKO, MICHALINA	SOUTHURBY, CT
Z598	WINOWICZ, STEPHANIE B	TRENTON, NJ
Z661	JAGIELKA, EMILIA	WESTCHESTER, IL
Z669	PETROKONIS, FRANCES P	STRASBURG, PA
Z677	SKWIOT, APOLONIA	MOBILE, AL
Z677	SKWIOT, PAULINE	MOBILE, AL
Z677	TIKUISIS, MARTHA	VENICE, FL
Z677	WARCZAKOWSKI, HELEN	LYNDHURST, NJ
Z693	CIEPIERSKI, EUGENE	WESTCHESTER, IL
Z702	SZCZEPANIAK, CATHERINE B	BALTIMORE, MD
Z721	BARILA, HELEN	NATRONA HEIGHTS, PA
Z721	DERRINGER, ADELA J	TARENTUM, PA
Z721	DURAPAU, ELEANOR M	PENSACOLA, FL
Z721	HART, CAROLINE	EVERSON, PA
Z721	SOLARCZYK, WALTER	WOODBIDGE, VA
Z743	BLINSTUP, ELIZABETH	CHICAGO, IL
Z743	ZOLA, THERESE	CHICAGO, IL
Z749	SURMA, DARIN	MUNSTER, IN
Z752	GRABOWSKI, AMELIA	HUNTINGTON BEACH, CA
Z752	KOZIEN, WIKTORIA G	SUNLAND, CA
Z763	ALLEN, CECILIA	PHOENIX, MD
Z763	DOTTREWEICH, ANGELA B	LUTHERVILLE TIMONIUM, MD
Z763	FILBERT, MARIE T	BALDWIN, MD
Z763	FISHER, ROBERT P	BALTIMORE, MD
Z763	JANKOWIAK, VALERIE L	BALTIMORE, MD
Z763	WARD, TERESA A	COCKEYSVILLE, MD
Z769	KACZYNSKA, HENRIETTA	WARREN, MI
Z769	TRACY, AGNES C	FLINT, MI
Z776	KALUZA, CECILIA G	MADISON, CT
Z805	KLEMKOWSKI, REGINA	LUTHERVILLE TIMONIUM, MD
Z805	OBRIEN, LUCILLE E	BALTIMORE, MD
Z805	WOOLFORD, JENNIFER M	MIDDLE RIVER, MD
Z819	JANACHIONE, JAMES F	NORTHLAKE, IL
Z821	DRESSSEL, PATRICIA	GENOA CITY, WI
Z822	CATUARA, MARY A	HUNTLEY, IL

Wiadomości z Cleveland Spotkanie ze św. Mikołajem!

W Polskiej Szkole im. I. J. Paderewskiego w Cleveland jak zwykle wiele się dzieje. Ledwo przebrzmiały dźwięki obchodów z okazji Rocznicy Odzyskania Niepodległości przez Polskę, nadszedł grudzień. W tym roku św. Mikołaj tak zorganizował sobie rozkład zajęć, że na swe imieniny zatrzymał się w tej Szkole. Spędził tam przyjemne, obiadowe chwile z uczniami, rodzicami i nauczycielami.

Wszyscy starannie przygotowali się na tę wizytę. Na poczesnym miejscu w Centrum Kultury im. Jana Pawła II rozbłysła choinka, z kuchni dochodziły smakowite zapachy, a wygodny fotel czekał na brodatego Gościa - Solenizanta. Nie obyło się bez przeróżnych atrakcji, jak na przykład: oglądanie wraz z Mikołajem świątecznego filmu, oraz wykonywanie plastycznych robótek.

Wiadomo wszystkim, że św. Mikołaj najlepiej czuje się w roli obdarowującego i dlatego nie zabrakło przy nim worka z niespodziankami! Każdy uczeń otrzymał podarunek.

Aby jednak św. Mikołaj nie zmęczył się, do wyręczenia go w pracy przystąpili wdzięczni rodzice i obdarowali upominkami Panie Nauczycielki i Panią Dyrektor.

Na koniec popłynęły podziękowania i życzenia dla św. Mikołaja, żeby na swej drodze spotykał wielu pomocników i nie przepracowywał się za nadto. Te słowa odblokowały falę kolejnych życzeń, którymi wszyscy zebrani dzielili się między sobą jak chlebem i dobrą nowiną.

Chyba nie muszę wspominać, że św. Mikołaj obiecał wrócić za rok!

Gosia Oleksy

Easter Recipes - Przepisy Wielkanocne

After six weeks of fasting and abstinence during Lent, traditional Easter menus around the world offer a wide variety of meats and roasts and sausages and cold cuts as a way to celebrate the joy of this special and long-anticipated holiday! Ham is often the centerpiece of the Easter table — but in many countries roast lamb gets the pride of place. The rich variety of meat dishes at Easter is usually accompanied by a wide selection of relishes, salads, and vegetable dishes — followed in turn by many delicious pastries and desserts. In Poland the Easter Brunch, *Święconka*, usually starts with a sour soup like *żurek* (fermented rye soup), or sour cucumber, spinach, or sorrel soup; this is a tribute to the suffering and passion of Christ. The remaining dishes are rich and fat, savory and sweet, celebratory and traditional. Below we present classic recipes for a tart dill pickle soup, a bone-in roast leg of lamb, two typical Polish salads made with leeks and beets, and a traditional, age-old Easter orange-almond cake that is easy to make and sure to please. **Smacznego! Bon Appetit!! Enjoy!!!**

Dill Pickle Soup

Ingredients:

2-3 large and firm dill pickles; 2 carrots, peeled and sliced; 5-6 cups beef stock; 1 Tbs butter; 1 cup dill pickle juice, more to taste; 4 allspice berries; 1 bay leaf; 2 large cloves of garlic; 1 cup sour cream; 1 Tbs flour; 2 Tbs fresh dill, finely chopped; salt and pepper

Preparation:

Grate dill pickles on box grater; drain and set aside. Add dill pickle juice to beef stock and heat in a large stock pot; bring to boil. In the meantime, saute the grated dill pickles in butter in a large skillet for 1 minute; add flour and cook for 3-5 minutes more, mixing with spatula until browned. Add the pickles to stock pot and bring to boil; lower heat and cook gently for 2 minutes more. Add carrots to the soup and cook for 5 minutes until soft. Remove from heat. Pour a cup of the soup into a bowl, add sour cream, and mix well; add cream mixture back to soup; bring to gentle boil; taste for seasoning; serve garnished with fresh dill.

Roast Leg of Lamb

Ingredients:

4-5 lb leg of lamb, bone-in; 2 heads of garlic + 10 cloves; 3 branches fresh rosemary; olive oil; 2 large onions, sliced; salt and pepper

Preparation:

Take leg of lamb out of refrigerator one hour before roasting; rinse well in cold water; pat dry with paper towels; set aside and let meat come to room temperature. Prepare pan for roasting by placing the sliced onions, 2 garlic heads, unpeeled and sliced in half, and 1 rosemary sprig in the pan; sprinkle vegetables with olive oil. Rub the meat with more olive oil; make 10 incisions in the roast and insert garlic cloves and small rosemary sprigs into the incisions; sprinkle liberally with salt and pepper; place the meat on top of onions and garlic in pan. Cover roast loosely with aluminum foil and place into a preheated 300 F oven. Roast slowly for 3-4 hours, basting the meat every hour with 1 cup of water, until the internal temperature on your meat thermometer shows 140 F. Remove roast from oven; let rest for 20 minutes before slicing.

Zupa ogórkowa

Składniki:

kiszzone ogórki - 2 lub 3; marchew - 2; wywar wołowy - 5 szklanek; masło - 1 łyżka; sok z kiszonych ogórków - 1 szklanka, więcej do smaku; ziele angielskie - 4 ziarna; liść laurowy - 1; czosnek - 2 duże ząbki; śmietana - 1 szklanka; mąka - 1 łyżka; koperek - 2 łyżki drobno posiekany, sól i pieprz

Przygotowanie:

Ogórki ucieramy na tarce z dużymi oczkami. Odsączamy na sicie. Sok z ogórków wlewamy do wywaru; podgrzewamy. Odsączone ogórki smażymy przez ok. 1 minutę na rozgrzanym maśle, często mieszając. Dodajemy mąkę i zasmażamy jeszcze przez ok 3-5 min. Zasmażone ogórki dodajemy do wywaru i zagotowujemy; następnie zmniejszamy płomień i na wolnym gotujemy jeszcze przez ok. 2 min. Marchew obieramy i ucieramy na tarce z dużymi oczkami. Dodajemy do wywaru i gotujemy przez ok. 5 min. Zestawiamy z ognia, dodajemy spienioną śmietankę i koperek; doprawiamy solą i pieprzem do smaku.

Pieczony udziec barani

Składniki:

2-2.5 kg udziec barani z kością; 2 główki czosnku + 10 ząbków; 3 gałązki rozmarynu; olej z oliwek; 2 duże cebule w plasterkach; sól i pieprz

Przygotowanie:

Udziec wyjąć z lodówki godzinę przed pieczeniem, opłukać w zimnej wodzie a następnie dobrze osuszyć papierowym ręcznikiem. Przygotować blachę do pieczenia mięsa. Na środku blachy ułożyć pokrojoną w talarki cebulę, 2 główki czosnku przekrojone na pół i gałązkę rozmarynu. Mięso dobrze nasmarować olejem a następnie ponakłuwać w 10 miejscach na głębokość około 2 cm. W każde wgłębienie włożyć obrany ząbek czosnku i mały kawałek gałązki rozmarynu. Mięso ułożyć na pokrojonej cebuli i czosnku, posypać solą i pieprzem. Mięso luźno przykryć folią aluminiową i wstawić do piekarnika nagrzanego do 140 C / 300 F. Piec przez 4 godzin aż osiągnie 60 C / 140 F na termometrze kuchennym. Mięso co godzinę podlewać 1 szklanką wody. Po upieczeniu, wyjąć mięso z piekarnika i pozostawić pod przykryciem na 20 minut by odpoczęło przed krojeniem.

Easter Recipes - Przepisy Wielkanocne

Leek and Egg Salad

Ingredients:

2 large leeks; 5-6 eggs; 1 large apple or 2 smaller ones; 4 Tbs natural yogurt; 2 tsp mayonnaise; 1/2 tsp mustard; sugar, salt, and pepper; fresh dill or parsley, chopped

Preparation:

Cut the leeks in half lengthwise; wash well. Slice the white and light green parts of the leeks into thin half moons; place in bowl and add 1 Tbs sugar, mix well, and set aside for 15 minutes. In the meantime, cook eggs for 10 minutes until hard-boiled; then cool, peel, and dice. Peel and core apples; dice into cubes. Add eggs and apples to the bowl with leeks, then add yogurt, mayonnaise, mustard, salt, and pepper, and mix well. Place in refrigerator to chill for 15 minutes. Garnish with dill or parsley before serving.

Sałatka z porów i jajek

Składniki:

2 duże pory; 5-6 jajek; 1 duże jabłko lub 2 mniejsze; 4 łyżki jogurtu naturalnego; 2 łyżeczki majonezu; 1/2 łyżeczki musztardy; cukier, pieprz i sól; koper lub pietruszka

Przygotowanie:

Pory przekroić na pół, bardzo dokładnie umyć. Pokroić części białe i lekko zielone w cienkie pół-plasterki, dodać łyżeczkę cukru, wymieszać i odstawić na 15 minut. W tym czasie jajka ugotować na twardo, przestudzić i pokroić w kostkę, a jabłko obrać, usunąć gniazdo nasienne i pokroić jak jajka. Do porów dodać jabłko i jajka, jogurt i majonez, i musztardę; doprawić pieprzem (i ewentualnie solą) i wszystko dokładnie wymieszać. Przed podaniem odstawić do lodówki na ok. 15 minut. Przystroić świeżym koperkiem lub pietruszką.

Beet, Onion, and Apple Salad

Ingredients:

3-4 beets; 1 apple; 1 onion; juice of 1 lemon; 2-3 Tbs olive oil; sugar, salt, and pepper to taste; 2 Tbs apple juice

Preparation:

Cook beets in water until tender (about one hour); let cool; then peel and grate on box grater. Chop onion and dice peeled apple; add to grated beets in medium bowl. Add olive oil, lemon juice, apple juice, salt and pepper, and sugar to taste. Chill for 30 minutes before serving.

Buraczki z cebulą i jabłkiem

Składniki:

buraki 3-4 szt; jabłko 1 szt; cebula 1 szt; sok z 1 cytryny; oliwa z oliwek 2-3 łyżki; cukier, sól, pieprz; sok jabłkowy 1-2 łyżeczki

Przygotowanie:

Buraki ugotować, obrać, i ostudzić. Zetrzeć na tarce o grubych oczkach. Cebulę i jabłko zetrzeć na tarce o drobnych oczkach i dodać do buraków. Całość wymieszać i dodać oliwę, sok z cytryny, sok jabłkowy, sól, pieprz i cukier według uznania. Odstawić na ok. 30 min do lodówki przed podaniem.

Almond-Orange Cake

Ingredients:

2 large oranges; 6 eggs; ½ pound ground almonds or almond flour; ½ pound sugar; 1 teaspoon baking powder; 2 tablespoons almond slices; powdered sugar for sprinkling

Preparation:

Wash the oranges and simmer them, unpeeled, in water to cover for 2 hours. Cool, cut them open and remove the seeds. Puree the oranges, including the peel, in a food processor. Preheat oven to 400 degrees. Then beat the eggs in a large bowl. Add the remaining ingredients, including the orange puree, and mix thoroughly. Pour into a buttered and floured 9-inch cake tin (or lined with parchment paper), with a removable base if possible. Bake for 50-55 minutes, or until a knife inserted in the center comes out clean. Cool in the tin before turning out. Decorate with powdered sugar and sliced almonds.

Ciasto pomarańczowo-migdałowe

Składniki:

2 duże pomarańcze; 6 jajek; 250 g mielonych migdałów; 250 g cukru; 1 łyżeczka proszku do pieczenia; 2 łyżki płatków migdałowych; cukier puder do posypania

Przygotowanie:

Umyć gorącą wodą pomarańcze; gotować w skórce w garnku przykryte wodą przez 2 godziny; ostudzić; przekroić w pół, usuwając pestki. Włożyć do blendera/food processor na parę minut. Mięzzz dodać do miski i odstawić. Jajka wymieszać z cukrem, proszkiem do pieczenia, migdałami, i cukrem; dodać do miski z mięzzzem. Nagrząć piekarnik do 180C/400F. Wyłożyć tortownicę papierem do pieczenia lub nasmarować masłem i posypać mąką. Przełożyć ciasto do formy i wygładzić powierzchnię. Posypać płatkami migdałowymi. Piec 50-55 minut. Studzić ciasto w formie. Chłodne wyjąć i ostrożnie usunąć papier do pieczenia. Przed podaniem posypać cukrem pudrem i migdałami.

CZY WARTO? – ArtPo 2018

Sporo rzeczy zazwyczaj się dzieje na polonijnej niwie kulturalnej, pełno ogłoszeń, reklam, aż trudno zdecydować gdzie się wybrać... W pierwszym rzędzie popieramy imprezy charytatywne, no bo nie tylko miło spędzamy czas, ale również mamy satysfakcję z tego że zrobiliśmy coś dobrego. W następnej kolejności wybieramy okrzykane tytuły "przybywające"

z Polski. Różnie to z nimi bywa, ale reklamę zazwyczaj mają świetną. Czy jest jeszcze miejsce na kulturę wyrosłą na emigracji, naszą własną, polonijną?

Sądzę, że odpowiedź powinna być pozytywna. Mamy kilka interesujących wydarzeń kulturalnych które świadczą o tym jak wielu utalentowanych Polaków mieszka w Chicago i okolicach. Jednym z nich jest coroczna wystawa sztuki organizowana przez grupę artystów polonijnych ArtPo. Wśród nich znajdują się również członkowie grupy 822 Związku Polek w Ameryce, obecnie będącym częścią FCSLA (First Catholic Slovak Ladies Association). Wystawy organizowane przez ArtPo są otwarte dla całego artystycznego środowiska polonijnego i na pewno warto je oglądać. "Rendezvous with Art", bo taki tytuł nosiła tegoroczna impreza, miała miejsce w styczniu tego roku, w nowoczesnej Galerii wynajętej w Centrum Kultury Koreańskiej w Wheeling. Piękne, przestronne wnętrze, stało się tłem dla 60 prac artystycznych. Reprezentowane były rozmaite techniki i style twórczości, poczynając od akademickiego realizmu przez impresjonizm, surrealizm, kończąc na kompozycjach abstrakcyjnych. Każdy uczestnik w wystawy dostarczył jedną pracę dowolną, a jedną na temat "Psychologiczny Autoportret". Dzięki temu wśród wielkiej różnorodności watków przewijała

się nitka wspólna poświęcona artyście i jego wnętrzu. Ze ścian spoglądały na widzów twarze skupione, zamyślane, czasem fotograficznie podobne, lub też przetworzone. Myślę że nadało to niezwykle wyrazu całej ekspozycji. Na wystawie mieliśmy przyjemność gościć między innymi Pana Piotra Semeniuka z małżonką, wicekonsula Konsulatu Generalnego RP w Chicago. Imponująca frekwencja publiczności podczas naszej wystawy sama w sobie jest odpowiedzią na pytanie postawione na wstępie tego artykułu, "Czy jest w Polsce miejsce na kulturę wyrosłą tutaj, w Chicago"? Tak, jest miejsce, lecz jedynie na wydarzenia starannie przygotowane, prezentujące wysoki poziom sztuki. Do takich należą wystawy organizowane przez ArtPo, a następna już będzie jesienią tego roku! Warto zapisać już dziś w kalendarzu datę 20 października i przyjechać na spotkanie z polonijnymi artystami i ich sztuką.

Katarzyna Szczesniewski

Lista artystów, którzy wzięli udział w wystawie:

Piotr Antonow • Archangel Gabrielle • Anna Bajena • Leszek Bajena • Piotr Bialecki • Tania Blanco • Eugenia Chomiak • Irena Czajkowska • Iwona Duniec • Teresa Gierwielaniec-Rozanacki • Gosia Goralczyk • Włodek Karausz • Janusz Karwowski • Stanisław Kielar • Ewa Kostyrko • Romuald Kowalski • Ursula Leleń • Maria Livanos • Felicja Mermer • Maria Mili-Purymyska • Anka Mycek-Wodecki • Elizabeth Parker • Bernadeta Polak • Lidia Rozmus • Margret Swędzikowski • Bogumiła Szałaj • Kasia Szczesniewski • Joanna Szymańska • Voytek • Jan Wakulinski • Danuta Zarek • Alina Ziemirska

Stanisław August Poniatowski (1732–1798) ostatni król Polski

W tym roku mija 220 lat od śmierci Stanisława Augusta Poniatowskiego ostatniego z królów zasiadających na polskim tronie. Czas jego panowania (1764-1795) był najtrudniejszym okresem w dziejach Rzeczypospolitej, zakończonym tragicznie trzema rozbiarami.

Pierwsza połowa XVIII wieku w Polsce to okres rządów Augusta II i Augusta III Sasów, a znane polskie powiedzenie: „Za króla Sasa, jedz, pij i popuszczaj pasa”, dobrze te czasy charakteryzuje. Cechowała tamte lata anarchia, zacofanie gospodarcze, społeczne i kulturalne, brak armii,

przekupstwo posłów, zrywanie sejmów i walka z wszelkimi próbami reform.

Stanisław August Poniatowski urodził się 17 stycznia 1732 roku w Wołczynie, jako szóste dziecko Stanisława Poniatowskiego i Konstancji Czartoryskiej. Dzięki pozycji rodziny otrzymał wszechstronne wykształcenie, wiele podróżował i już w wieku 23 lat został ambasadorem Anglii w Petersburgu. Wówczas poznał carycę Katarzynę II, z którą miał romans, i dzięki jej protekcji 7 września 1764 roku został wybrany na króla Polski. Młody władca od początku swojego panowania zaczął wprowadzać postępowe zmiany, jak, m.in., zniesienie liberum veto, utworzenie komisji wojskowych i skarbowych. W 1765 roku król Stanisław założył Szkołę Rycerską – elitarną uczelnię wojskową, która miała kształcić przyszłą armię. Utworzył również będącą załącznikiem rządu tzw. konferencję króla z ministrami i kancelarię królewską. Działania na szerszą skalę hamowała Rosja, dla której Poniatowski miał być narzędziem do pogłębiania uzależnienia Polski od caratu, a także szlachta obawiająca się utraty tzw. „złotej wolności” czasów saskich. Przedstawiciele stanu szlacheckiego zawiązali w 1768 r. tzw. konfederację barską i wystąpili zbrojnie przeciwko królowi i Rosji. Wojna skończyła się zwycięstwem Rosji w 1772 roku. Zaraz potem Prusy, Austria i Rosja dokonały pierwszego rozbioru Polski. Pomimo ograniczeń władzy i ciągłego braku pieniędzy w skarbcu, Poniatowski rozumiał potrzebę reform, a także zabiegał o rozwój kultury; jako „oświecony władca” na tym znał się najlepiej i w tej dziedzinie są jego niewątpliwe zasługi.

W 1773 roku powstała Komisja Edukacji Narodowej – pierwsza na świecie centralna instytucja o charakterze dzisiejszego Ministerstwa Edukacji, która zreformowała wszystkie szkoły i uniwersytety. Słynne stały się jego obiady czwartkowe, na których spotykali się polscy intelektualiści. Z inicjatywy króla, w Warszawie kwitła twórczość malarska; Belotto Canaletto malował obrazy stolicy, a portrety ludzi – Marcello Baciarelli.

Z polecenia króla zbudowano też przy zamku w Warszawie nowy gmach biblioteki królewskiej, której zbiory szacowano wówczas nawet na 20 tys. tomów.

Za jego panowania uruchomiono warszawski teatr publiczny, którego dyrektorem został Wojciech Bogusławski.

Za jedno z większych osiągnięć króla uważa się uchwalenie Konstytucji 3 maja w 1791 roku, będącej pierwszym tego rodzaju aktem prawnym w Europie.

Niestety, przystąpienie króla do konfederacji targowickiej związanej przeciwko Konstytucji, i poddanie wojsk polskich walczących przeciwko targowiczantom i Rosji doprowadziły do drugiego rozbioru Polski (1793). Rezultatem upadku powstania kościuszkowskiego (1794), będącego odpowiedzią na drugi rozbiór Polski, był trzeci rozbiór Polski (1795). Po dokonaniu przez zaborców trzeciego rozbioru Polski, Poniatowski został zmuszony do abdykacji w dniu 25 listopada 1795 roku. Zmarł na wygnaniu 12 lutego 1798 roku w Petersburgu. Jego zwłoki obecnie znajdują się w katedrze św. Jana w Warszawie.

W dziejach państwa polskiego, ostatni król Polski doceniany jest za działalność na rzecz oświecenia kraju i obarczony odpowiedzialnością za jego upadek.

Udział Polaków w poznawaniu Ziemi (ciąg dalszy)

Góra Ararat

koło Bajkału i miasto nad Kołymą. Sławnym Polakiem, który przyczynił się do poznania Azji był Józef Chodźko (1800-1881) – topograf i geodeta w służbie rosyjskiej. W latach 1816–1821 studiował filozofię, geodezję i astronomię na Uniwersytecie Wileńskim, a po ukończeniu nauk podjął pracę w Kaukaskim Oddziale Wojskowo-Topograficznym. W latach 1847–1853 przeprowadzał triangulacje w Armenii, płn. Kaukazie (1859–1866) i Kraju Zakubańskim. Prowadził badania geodezyjne i geograficzne Kaukazu, których wynikiem był pierwszy geograficzny opis i triangulacja tej krainy. Na Kaukazie wykonał przeszło półtora tysiąca oznaczeń wysokości terenu ponad poziom morza. Pomiary pozwoliły m.in. na określenie różnicy poziomów mórz Kaspijskiego i Czarnego. Latem 1850 roku Chodźko wszedł z oddziałem pomiarowym na Ararat (5156 m). Prace tam prowadzone były niebezpieczne i pochłonęły wiele ofiar. Powodem były m.in.: cholera, odmrożenia, nieszczęśliwe wypadki i starcia z góralami kaukaskimi. W 1853 r. po wybuchu wojny krymskiej pomiędzy Rosją a Turcją Chodźko został naczelnikiem oddziału geodezyjnego zajmującego się pracami topograficznymi na terenie Turcji.

Tych kilka wspomnianych zaledwie postaci w żaden sposób nie oddaje prawdziwej historii polskich podróżników, odkrywców i naukowców ziemi. Lista Polaków, których przygodą, pasją i pracą było poznawanie i opisywanie świata jest

Udział Polaków w poznawaniu Ziemi

Życie eksploratora to życie ciągłych trosk i cierni, ciągłego pragnienia i ciągłych zawodów; choć i on ma swe chwile duchowej rozkoszy, ale tylko gdy zdołał nowy krok naprzód uczynić”.

Stefan Szolc-Rogoziński

W obecnych czasach Ziemia nie jest już dla nas tajemnicza; jest opisana, zmierzona, sfotografowana z satelitów; wszystkie kontynenty, wyspy, oceany, morza, góry jeziora i rzeki są zmierzone i zaznaczone prawidłowo na globusie i mapach. Zabrało to jednak wiele wieków i wymagało często heroicznego wysiłku ludzi, a także postępu w rozwoju nauki i techniki.

Wiek XV i XVI słusznie uzyskały miano wieków wielkich odkryć, wiedzano już o wszystkich oceanach, wiedzano, że jest pięć kontynentów, chociaż, z wyjątkiem Europy, znano je tylko w grubszych zarysach, i domyślano się słusznie istnienia jeszcze dwóch (Australii i Antarktydy), odkryto też wiele wysp. W ślad za Kolumbem, da Gamą i Magellanem wyruszali w świat coraz to nowi poszukiwacze przygód, bogactw i sławy; mapa Ziemi była w dalszym ciągu uzupełniana. Natomiast początek racjonalnej eksploatacji tych odkryć przypada dopiero na wiek XIX – okres badań wewnątrz kontynentów.

Polskie nazwiska w historii odkryć geograficznych i badań ziemi pojawiły się właśnie w tym czasie.

Tak na przykład, na początku XIX w. **Australia** była najmniej znana ze wszystkich kontynentów. Nawet zarys jej linii brzegowej nie był całkowicie określony. 25 kwietnia 1839 r. przybył do Australii polski podróżnik Paweł E. Strzelecki (1797-1873). Jego droga prowadziła przez Anglię, obydwie Ameryki, wyspy Markizy, Hawaje, Togo, Tahiti i Nową Zelandię. Gubernator Australii przedstawił Strzeleckiemu projekt zbadania mineralogii kraju, na który ten się zgodził i zorganizował pierwszą ekspedycję w Góry Błękitne oraz Alpy Australijskie położone na terenie prowincji Nowa Południowa Walia. Szczegółowe badania przeprowadził Strzelecki na terenie Alp Australijskich i ich najwyższej części - Gór Śnieżnych. Rezultatem jego poszukiwań było odkrycie pokładów węgla brunatnego, ropy naftowej i złota. Przemierzając Góry Śnieżne, odkrył i wspiął się na ich największy szczyt, który nazwał Górą Kościuszki. Wszędzie, gdzie

Pustynia Strzeleckiego

dotarł prowadził szeroko zakrojone badania geograficzne, geologiczne i klimatyczne, nanosił na mapę nowe rzeki i góry. Podobne badania przeprowadził Strzelecki na Tasmanii (Ziemia van Diemena) odkrywając złoża węgla i pokłady rud miedzi. Po powrocie do Anglii, rezultaty swoich odkryć opisał w cennej i podziwianej przez współczesnych pracy pt. „Fizyczny opis Nowej Południowej Walii i Ziemi van Diemena” i opracował mapę geologiczną badanych regionów, a Królewskie Towarzystwo Geograficzne nagrodiło jego zasługi złotym medalem.

W **Ameryce Południowej** działał naukowo jako geolog i badacz tego kontynentu Polak, przyjaciel Mickiewicza i uczestnik Powstania Listopadowego – Ignacy Domeyko (1802-1889). Jego życie i praca związane były z Chile. Domeyko był jednym z najczynniejszych mineralogów XIX wieku. Publikował wiele w europejskich wydawnictwach naukowych, rozsyłał ciekawe okazy minerałów po świecie, był autorem słynnego podręcznika mineralogii Ameryki Południowej. Jego zasługi dla Chile były wielkie; odkrył i opisał nowe minerały oraz strukturę geologiczną kraju, stworzył pierwsze mapy a także, jest twórcą teoretycznej podstawy eksploatacji bogactw naturalnych.

Andy Domeyki

Również Polakiem, który dzięki swym podróżom po Ekwadorze, Paranie, Andach, Argentynie i Chile zajął zaszczytne miejsce wśród badaczy tego kontynentu, był geolog i paleontolog, profesor Józef Siemiradzki (1858-1933).

Najbardziej tajemniczym lądem aż do początku XIX w. była **Afryka**. Znajomość tego wielkiego kontynentu ograniczała się jedynie do wybrzeży oraz do obszarów północnych wzdłuż Nilu i nad Morzem Śródziemnym. Jedynie na zachodnim wybrzeżu państwa europejskie zakładały faktorie handlowe, których celem była wymiana towarowa z tubylcami. Jej przedmiotem były kość słoniowa, złoto i niewolnicy. Jeszcze w 1830 roku mapy Afryki składały się głównie z „białych plam” – obszarów nieznanych. Jednym z wielu polskich podróżników i badaczy Afryki, był Stefan Szolc-Rogoziński (1861-1896) – organizator pierwszej polskiej naukowej wyprawy (1882-1885) do Afryki Zachodniej. Podróżnikowi towarzyszyło dwóch jego przyjaciół: geolog Klemens Tomczek oraz meteorolog i etnograf Leopold Janikowski. Ekspedycja dotarła do wybrzeży obecnego Kamerunu przez wyspę Maderę, Wyspy Kanaryjskie, kraje zachodniej Afryki, w tym Liberię, dzisiejsze Wybrzeże Kości Słoniowej i Ghanę. Wyprawa zaowocowała odkryciem jeziora Słoniowego (Barombi Mbu) i źródeł rzeki Rio del Rey, a także zbadaniem rzeki Mungo i kameruńskiego pasma górskiego. Stefan Szolc-Rogoziński był także twórcą Państwowego Muzeum Etnograficznego w Warszawie

Antarktyda, pokryty lodem kontynent dwa razy większy od Australii, najdłużej opierał się badaczom. Od starożytności podejrzewano, że istnieje, niemniej jednak nawet najślawniejsi żeglarze nie potrafili do niego dotrzeć. W 1774 r. kapitan James Cook był w odległości około 120 km od wybrzeża Antarktydy, zanim wycofał się w związku z zagrożeniem statków przez lód. Przez cały wiek XIX wielu podróżników i łowców fok pojawiało się w pobliżu tego „hipotetycznego lądu”, ale nikomu nie udało się na nim wylądować. Pierwsze odnotowane i potwierdzone lądowanie miało miejsce dopiero w 1895 roku, a zaraz wkrótce, bo w 1898 roku miało miejsce pierwsze zimowanie u wybrzeży Antarktydy. Dokonała tego Belgijska Wyprawa Antarktyczna na statku „Belgica”, pod dowództwem Adriena de Gerlache. Mimo niezmierznie dramatycznych warunków udało się uczestnikom prowadzić badania naukowe na zachodnim wybrzeżu Ziemi Grahama (Półwysp Palmera). Jednym z członków wyprawy był polski uczonec - Henryk Arctowski (1871-1958) – geograf i podróżnik, specjalista w zakresie geologii, glaciologii, meteorologii i oceanografii, autor, między innymi, teorii Antarktydów, postulującej geologiczną łączność Andów z Antarktydą.

W badaniach Północnej **Azji**, zapoczątkowanych w XVII wieku przez Rosjan, odznaczyła się spora liczba Polaków. Jednym z nich był Benedykt Dybowski (1833-1930) – zesłaniec na Syberię, jeden z najbardziej zasłużonych polskich podróżników. Prowadził studia przyrodnicze nad Bajkałem, podróżował w dorzeczu Amuru, Ussuri, prowadził badania Kamczatki, Wysp Komandorskich i Sachalinu. Jego imieniem nazwano pasmo gór na wyspie Beringa oraz ośrodek badawczy nad Bajkałem. W 1934 r. na jego cześć jeden z lodowców na Grenlandii ochrzczono lodowcem Dybowskiego. Z Dybowskim dzielił los zesłańca i pasję naukową Aleksander Czekanowski (1833-1876) – geolog, paleontolog, którego odkrycia zlikwidowały wiele białych plam na mapie świata i stanowiły przez dłuższy czas jedyny materiał kartograficzny Syberii Środkowej. Dzięki pomocy przyjaciół ze studiów i uznaniu jakim się cieszył w świecie naukowym

Góry Czekanowskiego

przed uwięzieniem na Syberii, uzyskał u władz rosyjskich zwolnienie z prac przymusowych. Przeniesiony do Irkucka, pod auspicjami Syberyjskiego Oddziału Rosyjskiego Towarzystwa Geograficznego zorganizował trzy wielkie ekspedycje badawcze na terenach rozciągających się od granic Mongolii do Oceanu Lodowatego, tzn. Wyżynę Środkowo- i Wschodnio- Syberyjską i ziemie leżące w dolnym biegu wielkich rzek syberyjskich. Prowadził badania geologiczne na południu guberni irkuckiej - w okolicach jeziora Bajkał, nad Angarą i w Górach Sajan Wschodni. Wykonywał podstawowe badania fizjograficzne, pomiary i zdjęcia kartograficzne oraz gromadził okazy geologiczne, botaniczne i zoologiczne. Zebrane przez niego dane topograficzne i geologiczne zmieniły wyobrażenie o tych obszarach. Posumowaniem wyników badawczych było wydane w 1874 r., monograficzne opracowanie budowy geologicznej guberni irkuckiej, liczące ponad 500 stron i opatrzone mapą geologiczną, która została nagrodzona złotym medalem na międzynarodowej wystawie geograficznej w Paryżu w 1875 r.

Góry Czerskiego

Towarzyszem badań i podróży Dembowskiego i Czekanowskiego był Jan Czerski (1845-1892). Uczestnik Powstania Styczniowego (1863-1864), zesłany na Syberię, do Omska i Irkucka, Czerski był geografem, geologiem i paleontologiem. W latach 1871-1883, z polecenia Rosyjskiego Towarzystwa Geograficznego, wyruszył na wyprawy geologiczne w Sajany Wschodnie, do doliny Irkut i nad rzekę Dolna Tunguzka. W okresie 1877-1881 pracował nad pierwszą mapą geologiczną wybrzeży jeziora Bajkał. Zginął w czasie badań na terenach wzdłuż rzeki Kołymy. Od jego imienia nazwano pasma górskie w azjatyckiej części Rosji, pasma górskie

Ciąg dalszy na stronie 21

POLISH WOMEN'S
ALLIANCE OF AMERICA

www.pwaa.org

Sad o przedwiośniu

Zaledwie zimy minęła pogróżka,
W łagodnym, miękim i tklwym powiewie
W sad nagi wchodzi wiosna, nowicjuszka...
Skromna, co jeszcze o swych czarach nie wie. (...)
Z oddali, która głosy tłumi sennie,
Jakoś inaczej niż zwykle kur pieje,
Dziwnie piotrowo, wieszczco, przedwiosennie,
Budząc niepokój razem i nadzieję.(...)

(Fragment wiersza Leopolda Staffa (1878-1957))

Piotr Stachiewicz (1858–1938) – polski malarz i ilustrator. Kształcił się w krakowskiej Szkole Sztuk Pięknych i w Monachium. Po studiach osiadł w Krakowie. Tworzył obrazy religijne, historyczne, rodzajowe oraz portrety. Znane są zwłaszcza portrety kobiety w stroju krakowskim, do których pozowała mu „Piękna Zośka” – Zofia Paluchowa. Tworzył ilustracje do powieści „Quo vadis” Henryka Sienkiewicza, poezji Adama Mickiewicza oraz Marii Konopnickiej, a także ilustracje do reklam.

O Wielkanocy

Kiedy chrześcijaństwo stało się legalną religią w Cesarstwie Rzymskim, cesarz Konstantyn I zwołał w 325 r. w Nicei pierwszy sobór powszechny biskupów całego ogromnego cesarstwa, którzy mieli rozwiązać ważne problemy Kościoła. Zgromadzenie to podjęło kwestie doktrynalne, jak np. zdefiniowanie relacji między Jezusem Chrystusem a Bogiem, ogłoszenie symbolu wiary, czy ostateczne potępienie arianizmu. Na soborze tym ustanowiono także datę Wielkiej Nocy, które to święto miało przypadać na pierwszą niedzielę po pierwszej wiosennej pełni Księżyca. Ponieważ daty pełni różnią się z roku na rok i astronomiczne obliczenia są niezbędne do ich ustalenia, Wielkanoc jest tzw. świętem ruchomym i może wypadać pomiędzy 27 marca a 25 kwietnia. W przyszłym roku będzie to 21 kwietnia, a w 2050 – 10 kwietnia.

**Zdrowych i pogodnych Świąt
Wielkanocnych, radosnego
wiosennego nastroju i serdecznych
spotkań w gronie przyjaciół życzy
redakcja „Głosu Polek”.**

